

Rumburk

Stejně jako v řadě dalších měst byly i v Rumburku pivovary dva. Jeden měšťanský a jeden panský. První zmínku o měšťanském pivovaru nalézáme roku 1579, kdy je připomínán v privilegiu vydaném Christophem von Schleinitz. Další důležitou zprávou osvětující historii pivovarnictví v Rumburku je zřízení cechu. Ten byl založen roku 1703, přičemž nezdužoval pouze právovárečné měšťany z Rumburku, ale také jejich kolegy z Jiřetína pod Jedlovou a roku 1708 se připojili někteří pivovarníci a sladovníci z Horní a Dolní Lužice. Původní pivovar stával v Radniční ulici, a to do roku 1878.

Počátky panského pivovaru (respektive první zmínku) nalézáme ve stejném období, jako u pivovaru měšťanského. Jedná se o rok 1566, kdy víme, že byl panský pivovar součástí majetku Georga von Schleinitz. V reklamě na tento pivovar se však objevuje rok vzniku 1751. Na tomto místě můžeme souhlasit s myšlenkou Jana Němce, který uvedl, že toto vnočení patřilo patrně obnovenému panskému pivovaru, který byl toho roku (po velkém požáru města roku 1724) opět uveden v chod. Panský pivovar vyráběl pivo pod režii panství dalších 53 let. Roku 1804 pak vyhořel podruhé. Po tomto požáru jej majitelé panství pouze pronajímali. Mezi léty 1884 a 1890 prošel pivovar kompletní rekonstrukcí provedenou firmou Ringhoffer. Podrobnosti však neznáme. Jedním z nájemců byla též firma Nathan Löw & Ferdinand Hertzka (někdy též Herczka, Herlzka, Herczke) veřejná obchodní společnost. Oba společníci byli před příchodem do Rumburka nájemci slavného pražského pivovaru U rozvařilů. Pivovar byl v nájmu Löwa a Hertzky od roku 1890 do roku 1922, kdy se tato firma domluvila s majitelem podniku a odkoupila jej. Patrně v nájmu této společnosti prošel pivovar rekonstrukcí, kterou provedla strojírna Novák a Jahn. Závod měl v tu dobu var na 72 hl. Jeho výstav se různil. Nejvyšší byl krátce po roce 1900, kdy bylo pěnívého moku vystaveno před 31 000 hl. Po vzniku republiky se produkce pohybovala mezi 20 a 30 tisíci hektolitry a to až do dopadu hospodářské krize, kdy podnik výroba podniku spadla pod hranici 20 tisíc hektolitry. Zajímavý je též fakt, že výstav opět mírně vzrostl po zavedení arizačního komisaře. O kvalitu piva se staral Julius Stubner (sládek v letech 1899–1911), či František Behr (sládek v letech 1911–1942). Posledním dohledaným sládkem byl Stanislav Potůček. Během první republiky produkoval především výčepní pivo, které tvořilo zhruba 80% výroby. Závod pak pod firmou Löwa a Hertzka fungoval do roku 1938. Pivovar byl po koupi modernizován. Konec působení firmy Löw & Hertzka je spojen s Mnichovskou dohodou a postoupením pohraničí nacistickému státu. Pivovar byl nuceně prodán Paulou Löw do rukou vhodnějšího (árijského) majitele Emiliana Alberta. Do té doby spravován Arizační komisařskou správou a byl mu přidělen komisařský vedoucí Hans

Nitsche. Po druhé světové válce chtěli dědicové firmy pivovar zpět, ale poválečný soud majetkový nárok na podnik odepřel.

Rozhodnutím okresní správní komise v Rumburku ze dne 10. července 1945 byla podle dekretu prezidenta republiky do firmy zavedena národní správa. Prozatímním národním správcem byl ustanoven technický úředník Stanislav Potůček. Podnik dále fungoval pod českým názvem Rumburský pivovar, Emilián Albert. Po znárodnění byl podnik přiřčen do Severočeských pivovarů se sídlem ve Vratislavicích nad Nisou. Pod tímto národním podnikem se v Rumburku vařilo pivo do roku 1967. Následně areál přešel do majetku Spotřebního družstva Jednota, které zde stáčelo pěnivý mok z Děčína a Šluknova.

Použité zdroje:

Jan, NĚMEC, *Obrázky z průmyslových dějin Šluknovska*, Rumburk 2011.

František, CHODOUNSKÝ – Josef, BERNAT, *Příspěvek k dějinám českého pivovarnictví*, Praha 1891.

Ignaz, TITTL, *Schematismu s a statistika statků velkých a rustikálních v království Českém*, Praha 1902.